

Вих. № 24/1-3/24.02.2020/1513/СІ Н.Б.
від 24.02.2020 р.

ЗВІТ НЕЗАЛЕЖНОГО АУДИТОРА

**Департаменту транспортної інфраструктури
виконавчого органу Київської міської ради**

Європейському Банку Реконструкції та Розвитку

**Керівництву Комунального підприємства
«Київський метрополітен»**

Думка

Ми провели аудит фінансової звітності Комунального підприємства «Київський метрополітен» (далі – Підприємство), що складається з Балансу (Звіт про фінансовий стан) на 31 грудня 2019 р., Звіту про фінансовий результат (звіт про сукупний дохід), Звіту про власний капітал та звіту про рух грошових коштів за рік, що закінчився зазначеною датою, та Приміток до фінансової звітності, включаючи стислий виклад значущих облікових політик.

На нашу думку, фінансова звітність, що додається, відображає достовірно, в усіх суттєвих аспектах фінансовий стан Підприємства на 31 грудня 2019 р., та його фінансові результати і грошові потоки за рік, що закінчився зазначеною датою, відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності (далі – МСФЗ), та відповідає вимогам Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 р. № 996-XIV (далі – ЗУ № 996-XIV) щодо складання фінансової звітності.

Основа для думки

Ми провели аудит відповідно до Міжнародних стандартів аудиту (МСА). Нашу відповідальність згідно з цими стандартами викладено в розділі «Відповідальність аудитора за аудит фінансової звітності» нашого звіту. Ми є незалежними по відношенню до Підприємства згідно з етичними вимогами та вимогами законодавства, застосовними в Україні до нашого аудиту фінансової звітності, а також виконали інші обов'язки з етики відповідно до цих вимог.

Ми вважаємо, що отримані нами аудиторські докази є достатніми і прийнятними для використання їх як основи для нашої думки.

Пояснювальний параграф

Безперервність діяльності

Як зазначено в Примітці 42, впевненість у безперервності діяльності базується на таких основних чинниках, як:

- наявність гарантій щодо беззбитковості діяльності Підприємства відповідно до Закону України «Про міський електричний транспорт» від 29.06.2004 № 1914-IV;

www.hlb.com.ua

01011, Україна, м. Київ, вул. Гусовського, 11/11, оф. 3

T: +38 044 291 30 10 +38 044 291 30 12

M: +38 067 465 59 96 +38 067 466 17 77 E: office@hlb.com.ua

HLB Ukraine is a member of HLB International, the global advisory and accounting network

- фактична неможливість забезпечення перевезення пасажирів у місті Києві на належному рівні без діяльності метрополітену і, відповідно, існування впевненості у підтримці Підприємства з боку КМДА у разі потреби;
- захищеність активів Підприємства проти недобросовісних дій третіх осіб щодо примусового відчуження майна внаслідок того, що Підприємство використовує майно на праві господарського відання, а право власності на майно Підприємства належить територіальній громаді міста Києва;
- існування і фактичне здійснення планів щодо розширення діяльності Підприємства за рахунок державних грантів від КМДА (будівництво нових станцій метрополітену);
- необхідність існування і підтримання активів Підприємства у належному стані відповідно до вимог законодавства про цивільний захист та мобілізаційну роботу.

Ми не модифікували думку з цього питання.

Ключові питання аудиту

Ключові питання аудиту – це питання, які, на наше професійне судження, були найбільш значущими під час нашого аудиту фінансової звітності за 2019 рік.

Ці питання розглядались у контексті нашого аудиту фінансової звітності в цілому та враховувались при формуванні думки щодо неї, при цьому ми не висловлюємо окремої думки щодо цих питань.

Застосування вимог МСБО 36 «Зменшення корисності активів»

Як зазначено в Примітці 5, Підприємство не функціонує на відкритому ринку, на якому ціна послуг може визначатись ринковими механізмами. Діяльність Підприємства є повністю регульованою з боку КМДА, в тому числі шляхом встановлення тарифів на перевезення метрополітеном пасажирів. Така особливість діяльності Підприємства регулюється відповідним законодавством України. Підприємство має державні гарантії, визначені на законодавчому рівні, щодо забезпечення принципу беззбитковості діяльності. Цей принцип повинен бути реалізований будь-яким із наступних шляхів:

- встановленням тарифів із перевезення метрополітеном пасажирів на рівні, що забезпечує беззбитковість діяльності Підприємства;
- виділенням державних грантів на покриття збитків у разі, якщо встановлений тариф не забезпечує беззбитковість діяльності Підприємства.

Таким чином, при розрахунку вартості використання активів Підприємства будь-які витрати повинні бути компенсовані Підприємству у відповідних періодах.

Підприємство зобов'язане планувати свою діяльність на термін 250 (двісті п'ятдесяти) років. Це зумовлено чинним законодавством України, яке передбачає, що будівельні матеріали і конструкції повинні забезпечувати проектний строк служби оправ перегінних та станційних тунелів, притунельних та пристанційних споруд не менше 250 років. Підприємство встановлює строк корисної експлуатації на зазначені об'єкти основних засобів у розмірі 250 років. Водночас світова економічна наука не містить надійних джерел інформації, які могли б слугувати надійною базою для достатньо точних розрахунків на термін 250 років.

Відповідно до Концептуальної основи фінансової звітності подання інформації, що базується на широкому колі невизначеностей, у фінансовій звітності є недоречним.

Таким чином, будь-який розрахунок вартості використання активів Підприємства на термін 250 років не зможе забезпечити принцип доречності.

Крім того, обставини, в яких Підприємство здійснює свою діяльність (функціонування на регульованому ринку), відрізняються від тих, у яких функціонує більшість підприємств, які застосовують МСБО 36 «Зменшення корисності активів». Тому виконання вимог МСБО 36 в частині визначення вартості використання на рівні розрахованих доходів у майбутніх періодах призведе до викривлення інформації такою мірою, що вона буде суперечити меті фінансової звітності.

Тому Підприємство при визначенні вартості використання активів (при проведенні перевірки на зменшення корисності) приймає вартість використання активів за відновлюальною вартістю (застосовує витратний підхід).

Зважаючи на те, що МСБО 36 не враховує особливості діяльності Підприємства, а також на те, що будь-який розрахунок вартості у використанні може суперечити меті фінансової звітності та принципам Концептуальної основи, Підприємство не застосовує вимоги МСБО 36 «Зменшення корисності активів» у частині оцінки вартості у використанні як майбутніх грошових потоків, які, за очікуванням, виникнуть від активу або від одиниці, що генерує грошові потоки.

Ми перевірили вимоги чинного законодавства, які стосуються діяльності Підприємства, зокрема щодо дотримання принципу беззбитковості діяльності Підприємства, залежності від встановлених тарифів та підтримання Підприємством активів у належному стані відповідно до вимог законодавства про цивільний захист та мобілізаційну роботу.

Ми перевірили та критично оцінили судження управлінського персоналу Підприємства та оцінки, які були покладені в основу розрахунку чистого грошового потоку при проведенні перевірки на зменшення корисності активів.

Ми протестували Звіт незалежного оцінювача про результати перевірки на зменшення корисності, яку проведено станом на 01.04.2019 р., при цьому залучивши незалежного експерта з метою оцінки принципів, методичних підходів, методів, оціночних суджень та ключових допущень, відображені у Звіті оцінювача.

Відповідно до МСА 620 «Використання роботи експерта аудитора», ми використали роботу рецензентів ГО «Всеукраїнська спілка оцінювачів землі» для допомоги нам зрозуміти ключові допущення при проведенні перевірки на зменшення корисності.

Ми ознайомились з останнім фінансовим планом Підприємства та проаналізували історичну фінансову інформацію за попередні періоди.

Інша інформація

Управлінський персонал несе відповідальність за іншу інформацію. Інша інформація складається з інформації, яка міститься у Звіті з управління КП «Київський метрополітен» за 2019 рік, відповідно до ЗУ № 996-XIV, але не є фінансовою звітністю за 2019 рік та нашим звітом аудитора щодо неї.

Наша думка щодо фінансової звітності не поширюється на іншу інформацію і ми не робимо висновок з будь-яким рівнем впевненості щодо цієї іншої інформації.

У зв'язку з нашим аудитом фінансової звітності, нашою відповідальністю є ознайомитися з іншою інформацією та при цьому розглянути, чи існує суттєва невідповідність між іншою інформацією і фінансовою звітністю або нашими знаннями, отриманими під час аудиту, або чи ця інша інформація виглядає такою,

що містить суттєве викривлення. Якщо на основі проведеної нами роботи ми доходимо висновку, що існує суттєве викривлення цієї іншої інформації, ми зобов'язані повідомити про цей факт. Ми не виявили таких фактів, які потрібно було б включити до звіту.

Відповіальність управлінського персоналу та тих, кого наділено найвищими повноваженнями, за фінансову звітність

Управлінський персонал несе відповіальність за складання і достовірне подання фінансової звітності відповідно до МСФЗ та за таку систему внутрішнього контролю, яку управлінський персонал визначає потрібною для того, щоб забезпечити складання фінансової звітності, що не містить суттєвих викривлень внаслідок шахрайства або помилки.

При складанні фінансової звітності управлінський персонал несе відповіальність за оцінку здатності Підприємства продовжувати свою діяльність на безперервній основі, розкриваючи, де це застосовано, питання, що стосуються безперервності діяльності, та використовуючи припущення про безперервність діяльності як основи для бухгалтерського обліку, окрім випадків, якщо управлінський персонал або планує ліквідувати Підприємство чи припинити діяльність, або не має інших реальних альтернатив цьому.

Ті, кого наділено найвищими повноваженнями, несуть відповіальність за нагляд за процесом фінансового звітування Підприємства.

Відповіальність аудитора за аудит фінансової звітності

Нашиими цілями є отримання обґрунтованої впевненості, що фінансова звітність у цілому не містить суттєвого викривлення внаслідок шахрайства або помилки, та випуск звіту аудитора, що містить нашу думку. Обґрунтована впевненість є високим рівнем впевненості, проте не гарантує, що аудит, проведений відповідно до МСА, завжди виявить суттєве викривлення, коли воно існує. Викривлення можуть бути результатом шахрайства або помилки; вони вважаються суттєвими, якщо окремо або в сукупності, як обґрунтовано очікується, вони можуть впливати на економічні рішення користувачів, що приймаються на основі цієї фінансової звітності.

Виконуючи аудит відповідно до вимог МСА, ми використовуємо професійне судження та професійний скептицизм протягом усього завдання з аудиту. Крім того, ми:

- ідентифікуємо та оцінюємо ризики суттєвого викривлення фінансової звітності внаслідок шахрайства або помилки, розробляємо й виконуємо аудиторські процедури у відповідь на ці ризики, а також отримуємо аудиторські докази, що є достатніми та прийнятними для використання їх як основи для нашої думки. Ризик невиявлення суттєвого викривлення внаслідок шахрайства є вищим, ніж для викривлення внаслідок помилки, оскільки шахрайство може включати змову, підробку, навмисні пропуски, неправильні твердження або нехтування заходами внутрішнього контролю;
- отримуємо розуміння заходів внутрішнього контролю, що стосується аудиту, для розробки аудиторських процедур, які б відповідали обставинам, а не для висловлення думки щодо ефективності системи внутрішнього контролю;
- оцінюємо прийнятність застосованих облікових політик та обґрунтованість облікових оцінок і відповідних розкриттів інформації, зроблених управлінським персоналом;

- доходимо висновку щодо прийнятності використання управлінським персоналом припущення про безперервність діяльності як основи для бухгалтерського обліку та, на основі отриманих аудиторських доказів, робимо висновок, чи існує суттєва невизначеність щодо подій або умов, що може поставити під значний сумнів здатність Підприємства продовжувати свою діяльність на безперервній основі. Якщо ми доходимо висновку щодо існування такої суттєвої невизначеності, ми повинні привернути увагу в нашому звіті аудитора до відповідних розкриттів інформації у фінансовій звітності або, якщо такі розкриття інформації є неналежними, модифікувати свою думку. Наші висновки ґрунтуються на аудиторських доказах, отриманих до дати нашого звіту аудитора. Втім майбутні події або умови можуть примусити Підприємство припинити свою діяльність на безперервній основі;
- оцінюємо загальне подання, структуру та зміст фінансової звітності включно з розкриттями інформації, а також те, чи показує фінансова звітність операції та подій, що покладені в основі її складання, так, щоб досягти достовірного подання.

Ми повідомляємо тим, кого наділено найвищими повноваженнями, разом з іншими питаннями інформацію про запланований обсяг і час проведення аудиту та суттєві аудиторські результати, включаючи будь-які суттєві недоліки заходів внутрішнього контролю, виявлені нами під час аудиту.

Ми також надаємо тим, кого наділено найвищими повноваженнями, твердження, що ми виконали відповідні етичні вимоги щодо незалежності, та повідомляємо їм про всі стосунки й інші питання, які могли б обґрунтовано вважатись такими, що впливають на нашу незалежність, а також, де це застосовано, щодо відповідних застережних заходів.

З переліку всіх питань, інформація щодо яких надавалась тим, кого наділено найвищими повноваженнями, ми визначили ті, що були найбільш значущими під час аудиту фінансової звітності поточного періоду, тобто ті, які є ключовими питаннями аудиту. Ми описуємо ці питання у своєму звіті аудитора крім випадків, якщо законодавчим чи регуляторним актом заборонено публічне розкриття такого питання, або коли за вкрай виняткових обставин ми визначаємо, що таке питання не слід висвітлювати в нашому звіті, оскільки негативні наслідки такого висвітлення можуть очікувано переважити його корисність для інтересів громадськості.

Звіт щодо вимог інших законодавчих і нормативних актів

Додатково до вимог Міжнародних стандартів аудиту, у звіті незалежного аудитора ми надаємо також інформацію відповідно до ч. 4 ст. 14 Закону України від 21.12.2017 р. № 2258-VIII «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» (далі – ЗУ № 2258-VIII):

Призначення аудитора та загальна тривалість продовження повноважень

Ми вперше були призначені аудитором для проведення аудиту фінансової звітності Підприємства згідно з договором від 10.01.2018 р.

Для надання послуг аудиту фінансової звітності Підприємства за 2019 рік ТОВ «ЕЙЧ ЕЛ БІ ЮКРЕЙН» було визнано переможцем торгов за результатами проведення закупівлі (Протокол № 4112 від 20.11.2019 р.).

Загальна тривалість безперервного виконання повноважень із проведення аудиту фінансової звітності Підприємства становить 3 роки.

На Підприємстві не створено Аудиторський комітет, що не відповідає вимогам ст. 34 ЗУ № 2258-VIII. У 2019 році Підприємство зверталося до Департаменту транспортної інфраструктури виконавчого органу Київської міської ради щодо надання роз'яснень із цього питання, оскільки, враховуючи специфіку комунальних підприємств, самостійно не має змоги дотриматись вищезазначененої норми ЗУ № 2258-VIII. На дату нашого звіту ми не маємо інформації щодо отримання відповіді.

Щодо узгодження звіту незалежного аудитора з додатковим звітом для аудиторського комітету

Ми підтверджуємо, що цей звіт узгоджений із додатковим звітом для аудиторського комітету, який ми випустили відповідно до вимог ст. 35 ЗУ № 2258-VIII.

Ми направили додатковий звіт для аудиторського комітету до Департаменту транспортної інфраструктури виконавчого органу Київської міської ради та керівництву КП «Київський метрополітен», у зв'язку з тим, що на Підприємстві не створено аудиторський комітет.

Ненадання неаудиторських послуг

Ми повідомляємо, що ми не надавали Підприємству жодних послуг, заборонених законодавством, та жодних неаудиторських послуг.

Пояснення щодо результативності аудиту в частині виявлення порушень, зокрема пов'язаних із шахрайством

Згідно з МСА 315 «Ідентифікація та оцінка ризиків суттєвих викривлень через розуміння суб'єкта господарювання і його середовища», ми виконали процедури, необхідні для отримання інформації, яка використовувалася під час ідентифікації ризиків суттєвого викривлення внаслідок шахрайства у відповідності до МСА 240 «Відповіальність аудитора, що стосується шахрайства, при аудиті фінансової звітності».

Нами були подані запити управлінському персоналу та іншим працівникам Підприємства, які, на нашу думку, можуть містити інформацію, яка, ймовірно, може допомогти при ідентифікації ризиків суттєвого викривлення внаслідок шахрайства або помилки. Нами виконані аналітичні процедури, в тому числі по суті, з використанням деталізованих даних, спостереження та інші. Ми отримали розуміння зовнішніх чинників діяльності Підприємства, структури його власності та корпоративного управління, структури та способу фінансування, облікової політики, цілей та стратегій і пов'язаних із ними бізнес-ризиків, оцінки та огляду фінансових результатів.

Відповідно до МСА 450 «Оцінка викривлень, ідентифікованих під час аудиту», нами було розглянуто питання щодо вибору та застосування облікової політики та облікових оцінок щодо визначення їх впливу на звітність у цілому. Нами оцінено їх вплив на звітність, що перевірялася. Нами також були проведені аналітичні процедури щодо аналізу показників ліквідності та платоспроможності. Ми отримали розуміння системи внутрішнього контролю з метою визначення ризиків щодо її надійності, дієвості та можливості ризиків шахрайства.

Масштаби нашої перевірки не були обмежені будь-яким способом та нам надали доступ до всієї необхідної інформації.

Ми не ідентифікували факти шахрайства та не отримали доказів обставин, які можуть свідчити про можливість того, що фінансова звітність містить суттєве

викривлення внаслідок шахрайства або помилок.

Пояснення щодо обсягу аудиту та властивих для аудиту обмежень

Обсяг аудиту визначено нами таким чином, щоб ми могли виконати роботу в достатньому обсязі для висловлення нашої думки щодо фінансової звітності Підприємства, з урахуванням процесів обліку та засобів контролю, які використовуються, а також з урахуванням специфіки галузі, в якій Підприємство здійснює свою діяльність.

Ми визначили, що Комунальне підприємство «Київський метрополітен» підлягає обов'язковому аудиту як підприємство, що становить суспільний інтерес, згідно із ЗУ № 996-XIV.

При визначенні нашої загальної стратегії аудиту ми враховували значущість статей фінансової звітності, нашу оцінку ризиків за кожною статтею та загальне покриття операцій Підприємства нашими процедурами, а також ризики, пов'язані з менш суттєвими статтями, які не були включені до загального обсягу нашого аудиту.

Ми визначили, який вид роботи заожною статтею повинні виконати, щоб мати змогу зробити висновок, чи отримані достатні та прийнятні аудиторські докази для обґрунтування нашої думки щодо фінансової звітності Підприємству в цілому.

Аудит не гарантує виявлення всіх суттєвих викривлень через такі фактори, як використання суджень, тестувань, обмеження, властиві внутрішньому контролю, а також через те, що більшість доказів, доступних аудитору, є скоріш переконливими, ніж остаточними.

Властиві обмеження аудиту створюють невід'ємний ризик того, що деякі суттєві викривлення фінансових звітів не будуть виявлені, навіть при належному плануванні і здійсненні аудиту відповідно до МСА.

Ми отримали обґрунтовану впевненість про відсутність суттєвих викривлень у фінансових звітах Підприємства.

Ключовим партнером з аудиту, результатом якого є цей звіт незалежного аудитора, є Золіна Катерина Василівна.

Ключовий партнер з аудиту

Золіна Катерина Василівна

ТОВ «ЕЙЧ ЕЛ БІ ЮКРЕЙН»

Україна, м. Київ, вул. Гусовського, 11/11, офіс 3

Номер реєстрації в Реєстрі суб'єктів аудиторської діяльності – 0283

«24» лютого 2020 р.

www.hlb.com.ua

01011, Україна, м. Київ, вул. Гусовського, 11/11, оф. 3

T: +38 044 291 30 10 +38 044 291 30 12

M: +38 067 465 59 96 +38 067 466 17 77 E: office@hlb.com.ua

HLB Ukraine is a member of HLB International, the global advisory and accounting network